
Architektura bez škatulek. Norbert Schmidt vás provede uměleckými skvosty

Architektura bez škatulek. Norbert Schmidt vás provede uměleckými skvosty

Stavby, v nichž se snoubí výjimečná architektura s mimořádnou atmosférou přímo vybízející k duchovnímu zamyšlení. Právě těch si všímá ve svém právě vznikajícím přehledu nejen sakrálních staveb 20. a 21. století architekt Norbert Schmidt, který vede Centrum teologie a umění při Katolické teologické fakultě UK.

„Podobné přehledy je možné dohledat na různých webech, jež se věnují architektuře. Já si chtěl ale udělat osobnější výběr, překračující dnes zavedené škatulky. Zajímají mě také místa a stavby, které se pohybují na hranici klasického sakrálního prostoru. Co bylo dříve poměrně jasně definováno, se mění, hranice se stírají. Prvky dříve typické pro sakrální architekturu se dnes objevují v galeriích, muzeích nebo koncertních sálech. Je také krásné a zajímavé pozorovat, jakou pestrost a různost nabývá křesťanský kostel v pojetí architektů dvacátého a jedenadvacátého století,“ upozornil Norbert Schmidt.

Vedoucí Centra teologie a umění vezme zájemce na cestu kolem světa, při níž se spolu s právě se rodícím projektem zastaví vyjma Antarktidy na všech kontinentech. I když zatím v jeho výběru převažují architektonicky pozoruhodné křesťanské kostely postavené v posledních sto letech, všímá si i zajímavých mešit, synagog a především pak míst, která primárně neslouží jako sakrální prostor.

Norbert Schmidt tak například poukazuje na loni dokončenou budovu Labské filharmonie v Hamburku švýcarského architektonického studia Herzog & de Meuron. Přestože jde o světskou stavbu, jejíž součástí je například i hotel, hraje budova filharmonie v obrazu města a celé německé společnosti roli, jakou dříve zaujímaly katedrály. Také hlavní koncertní sál architekti navrhli tak, aby v něm návštěvníci měli povznášející pocit.

Pozornost věnuje Norbert Schmidt i místům, která mají sloužit jednotlivcům pro jejich vlastní „osobní koncentrací a introspekci“. V jeho výběru proto nechybějí například minimalistická studia postavená na odlehlém kanadském ostrově Fogo, jež přímo vybízejí k meditaci a hledání vnitřního klidu. Stavby kanceláře Saunders Architecture rozesté po ostrově mají sloužit jako ubytování pro umělce z celého světa, kteří tam přijedou hledat inspiraci a tvořit. Cílem projektu je také podpořit těžký život místní komunity a pomoci zachovat její tradice.

„Je to výčet, který si neklade nároky na to, být vyčerpávající, ale upozorňovat na opravdu výjimečná místa. Před několika lety jsme pořádali konferenci o sakrální architektuře. Tématu se průběžně věnujeme a toto je začátek pokusu, jak vše uchopit trochu jinak, jak poznané dále rozvinout,“ zamýšlel se vedoucí Centra teologie a umění při KTF UK nad vznikajícím projektem. Všechny čtenáře vyzývá: „Budu rád, když nám napíšete, jaké vzácné stavby vám osobně v našem výčtu chybějí.“